

ORDONANTA Nr. 3 din 27 iulie 1992 *** Republicată

privind taxa pe valoarea adăugată

EMITENT • **GUVERNUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL NR. 288 din 12 decembrie 1995**

Data intrării în vigoare 12-12-1995

Abrogat de Articolul 8, Capitolul 2 din LEGE nr. 76 din 4 mai 2000 la data 05-05-2000

Republicată în temeiul [art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 22 din 11 august 1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 21 august 1995, aprobată și modificată prin [Legea nr. 100 din 16 noiembrie 1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 270 din 21 noiembrie 1995, cu actualizarea și numerotarea corespunzătoare a textului.

[Ordonanța Guvernului nr. 3/1992](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 17 august 1992, aprobată și modificată prin [Legea nr. 130 din 29 decembrie 1992](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 30 decembrie 1992, și a mai fost modificată prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1993](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 31 august 1993, prin [Ordonanța Guvernului nr. 6/1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 19 din 25 ianuarie 1994, [Ordonanța Guvernului nr. 33/1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 16 august 1994, aprobată și modificată prin [Legea nr. 123 din 9 decembrie 1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 14 decembrie 1994, prin [Ordonanța Guvernului nr. 9/1995](#) publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 31 ianuarie 1995, aprobată prin [Legea nr. 46 din 30 mai 1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 1 iunie 1995, precum și prin [Ordonanța Guvernului nr. 22/1995](#) sus-citată, și a mai fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 11 ianuarie 1995.

Capitolul 1

Dispoziții generale

Articolul 1

Taxa pe valoarea adăugată este un impozit indirect, care se stabilește asupra operațiunilor privind transferul proprietății bunurilor, precum și asupra celor privind prestările de servicii.

Valoarea adăugată, în sensul prezentei ordonanțe, este echivalenta cu diferența dintre vânzările și cumpărările în cadrul aceluiași stadiu al circuitului economic.

Taxa se aplică asupra tranzacțiilor fiecărui stadiu al circuitului economic și reprezintă un venit al bugetului de stat.

Capitolul 2

Sfera de aplicare

Subcapitolul I

Operațiuni impozabile

Articolul 2

În sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se cuprind operațiunile cu plata, precum și cele asimilate acestora, potrivit prezentei ordonanțe, efectuate de o manieră independentă de către persoane fizice sau juridice, privind:

- a) livrări de bunuri mobile și prestări de servicii efectuate în cadrul exercitării activității profesionale;
- b) transferul proprietății bunurilor imobiliare între agenții economici, precum și între aceștia și instituții publice sau persoane fizice;
- c) importul de bunuri și servicii.

Sunt asimilate cu livrările de bunuri și prestările de servicii, în sensul prezentei ordonanțe, și următoarele operațiuni:

2.1. vânzarea cu plata în rate sau închirierea unor bunuri pe baza unui contract, cu clauza trecerii proprietății asupra bunurilor respective după plata ultimei rate sau la o anumită dată;

2.2. preluarea de către agentul economic a unor bunuri în vederea folosirii, sub orice formă, în scop personal sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit. Același regim se aplică și prestărilor de servicii.

Se exceptează de la prevederile de mai sus bunurile și serviciile în mod gratuit în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege.

Operațiunile privind schimbul de bunuri au efectul a doua livrări separate. În cazul transferului dreptului de proprietate asupra unui bun de către doua sau mai multe persoane, prin intermediul mai multor tranzacții, fiecare operațiune se considera o livrare separată, fiind impozitată distinct, chiar dacă bunul respectiv este transferat direct spre beneficiarul final.

Articolul 3

Nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate de:

- a)** asociațiile fără scop lucrativ, pentru activitățile având caracter social-filantropic;
- b)** organizațiile care desfășoară activități de natura religioasă, politică sau civică;
- c)** organizațiile sindicale, pentru activitățile legate direct de apărarea colectivă a intereselor materiale și morale ale membrilor lor;
- d)** instituțiile publice, pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, de apărare, ordine publică, siguranța statului culturale și sportive.

Persoanele juridice de mai sus sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, pentru operațiunile efectuate în mod sistematic, direct sau prin unitățile subordonate, pentru obținerea de profit.

Subcapitolul II

Teritorialitatea

Articolul 4

Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile referitoare la transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor situate pe teritoriul României.

Bunurile provenite din import sunt impozabile în România la intrarea acestora în țara și la înregistrarea declarației vamale.

Prestările de servicii sunt impozabile când sunt utilizate în România, indiferent de locul unde este situat sediul sau domiciliul prestatorului.

Subcapitolul III

Reguli de impozitare

Articolul 5

Operațiunile cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se împart, din punct de vedere al regulilor de impozitare, după cum urmează:

a) operațiuni impozabile obligatoriu, la care se aplică cota stabilită prin prezenta ordonanță. Pentru aceste operațiuni, taxa se calculează asupra sumelor obținute din vânzări de bunuri sau prestări de servicii, la fiecare stadiu al circuitului economic, până la consumatorul final inclusiv.

Din taxa facturată corespunzător sumelor reprezentând contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate se scade taxa aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor impozabile;

b) operațiuni la care se aplică cota zero. La aceste operațiuni, furnizorii sau prestatorii de servicii au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor impozabile;

c) operațiuni scutite de plată taxei pe valoarea adăugată.

Aceste operațiuni sunt reglementate prin lege și nu se admite extinderea lor prin analogie, iar furnizorii sau prestatorii de servicii nu au dreptul la deducerea taxei aferente intrărilor destinate realizării produselor sau serviciilor scutite de taxa, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Livrările de utilaje și echipamente, precum și prestările de servicii, legate nemijlocit de activitățile din domeniul explorării și exploatării zăcămintelor de petrol și gaze, realizate de investitori străini în baza Legii nr. 66/1992, se vor efectua cu scutire de taxa pe valoarea adăugată, iar furnizorii și prestatorii vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă cumpărărilor de bunuri și servicii destinate activităților de mai sus.

Regimul prevăzut la alineatul precedent se aplică și livrărilor de utilaje și echipamente, precum și prestărilor de servicii aferente obiectivului de investiții "Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional București-Otopeni".

Subcapitolul IV

Operațiuni scutite

Articolul 6

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată următoarele operațiuni:

A. Livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate în țara de:

a) unitățile sanitare și de asistență socială: spitale, sanatorii, policlinici, dispensare, cămine de batrini și de pensionari, case de copii și altele, autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială; unitățile autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială în stațiuni balneoclimaterice; serviciile de cazare, masa și tratament prestate cumulativ de agenți economici autorizați care își desfășoară activitatea în stațiuni balneoclimaterice și a căror contravaloare este decontată pe bază de bilete de tratament;

b) unitățile de știință și învățământ, de cultura și sport, în cadrul învățământului general, liceal, superior; școlile profesionale, complementare, de meserii sau postliceale; școlile de maiștri; centrele de perfecționare a pregătirii profesionale; învățământul postuniversitar, precum și de persoanele fizice care dau lecții particulare legate de aceste forme de învățământ; grădinițele, taberele de copii și tineret, precum și unitățile de învățământ cu scop social.

Sunt scutite, de asemenea, unitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică pentru programele naționale de cercetare-dezvoltare, inclusiv cercetarea fundamentală, din domeniul tehnic, de prospecțiuni și lucrări geologice de cercetare pentru descoperiri de zăcămintele noi, finanțate din fonduri publice;

c) persoanele fizice care prestează munca la domiciliu, ale căror venituri sunt asimilate salariilor;

d) liber-profesioniști autorizați care își desfășoară activitatea individual;

e) gospodăriile agricole individuale și asociațiile de tip privat ale acestora;

f) organizațiile de nevăzători, asociațiile persoanelor handicapate și unitățile economice în care își desfășoară activitatea, potrivit legii, membrii acestora;

g) cantinele organizate pe lângă unitățile de învățământ, agenții economici și sociali, instituțiile publice, pentru vânzările de preparate culinare proprii către personalul care își desfășoară activitatea în unitățile respective, cu excepția celor care funcționează cu regim de alimentație publică;

h) 1. casele de economii, fondurile de plasament, casele de ajutor reciproc, cooperativele de credit și alte societăți de credit, casele de schimb valutar;

h) 2. societățile comerciale pe acțiuni de intermediere de valori mobiliare, cum sunt: acțiunile, obligațiunile, titlurile și înscrisurile de stat, precum și alte instrumente financiare derivate;

h) 3. alte persoane juridice autorizate să efectueze operațiuni financiare sau cu instrumente financiare;

h) 4. societățile de asigurare și/sau reasigurare, inclusiv cele de intermediere în astfel de activități;

h) 5. regiile autonome: "Loteria Națională", "Monitorul Oficial", "Imprimeria Băncii Naționale a României", "Imprimeria Națională";

i) sunt, de asemenea, scutite:

i) 1. lucrările de construcții, amenajări, reparații și întreținere executate pentru cimitire, monumente comemorative ale combatanților, eroilor, victimelor de război și ale Revoluției din decembrie 1989, inclusiv livrarea unor obiecte de uz funerar;

i) 2. încasările din taxele de intrare la castele, muzee, târguri și expoziții, grădini zoologice și botanice, biblioteci;

i) 3. activitățile de tipărire și vânzare a timbrelor la valoarea declarată;

i) 4. vânzările de opere de artă originale, efectuate de autori;

i) 5. operațiunile care intră în sfera de aplicare a impozitului pe spectacole, a impozitului pe veniturile din activitatea de taximetrie, a taxelor pentru acordarea licențelor în vederea practicării jocurilor de noroc.

Operațiunile prevăzute la alineatul de mai sus, neimpozitate potrivit actelor normative care le reglementează, cu excepțiile prevăzute de acestea, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată conform prevederilor prezentei ordonanțe;

i) 6. editarea, tipărirea și vânzarea de ziare, cu exercitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă hirtiei de ziar, cumpărată din țară și din import, exclusiv activitățile cu caracter de reclama și publicitate; editarea, tipărirea și vânzarea de cărți și reviste, exclusiv activitățile cu caracter de reclama și publicitate; realizarea și difuzarea programelor de radio și televiziune, cu excepția celor cu caracter de reclama și publicitate; editarea, tipărirea și difuzarea de cupoane nominative de privatizare; producția de medalii, insigne și monede;

i) 7. arendările de pământ și închirierile de clădiri și utilaje de întrebuințare agricolă;

i) 8. vânzarea de produse reziduale rezultate din activitatea industrială, de materiale recuperate din casări de bunuri mobile și imobile, de materiale colectate de la populație, destinate utilizării în scop productiv, precum și prestările de servicii legate de operațiunile de mai sus, cum sunt cele privind: sortarea, prestarea, balotarea, manipularea, depozitarea, transportul etc.

Agenții economici care efectuează operațiunile menționate mai sus vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor aprovizionate, destinate realizării operațiunilor respective;

i) 9. vânzările de terenuri, cu excepția celor destinate construcțiilor, a terenurilor din intravilan, inclusiv cele aferente localităților urbane și rurale pe care sunt amplasate construcțiile sau alte amenajări ale localităților;

i) 10. aportul de bunuri și servicii la capitolul social al societăților comerciale;

i) 11. produsele și serviciile prevăzute în anexa.

Agenții economici care produc și comercializează pâine, grâu și orz vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor aprovizionate, destinate realizării acestor produse;

i) 12. activitățile agenților economici, precum și cele care îndeplinesc condițiile unei activități economice desfășurate de asociațiile, organizațiile, instituțiile publice și alte persoane juridice prevăzute la art. 3 din prezenta ordonanță, cu o cifră de afaceri declarată organului fiscal competent sau, după caz, realizată, de până la 50 milioane lei anual.

În situația realizării unei cifre de afaceri superioare plafonului de mai sus, agenții economici și celelalte persoane juridice prevăzute la alineatul precedent devin plătitoare de taxa pe valoarea adăugată în condițiile și la termenele stabilite prin hotărâre a Guvernului.

După înscrierea ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată agenții economici și celelalte persoane juridice nu mai beneficiază de scutire chiar dacă ulterior realizează o cifră de afaceri inferioară plafonului de mai sus.

Agenții economici plătitori de taxa pe valoarea adăugată, care în anul 1994 au realizat o cifră de afaceri de până la 50 milioane lei pot fi scoși din evidența ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată, pe bază de cerere depusă la organele fiscale teritoriale până cel mai târziu la 31 martie 1995.

B. Operațiuni de import:

- a) bunurile de import care, prin lege sau prin hotărâri ale Guvernului, sunt scutite de taxe vamale;
- b) mașinile, utilajele, echipamentele și mijloacele de transport din import necesare investițiilor, constituite ca aport în natura sau achiziționate din aportul în numerar al investitorilor străini la capitalul social ori la majorarea acestuia;
- c) mărfurile importate și comercializate în regim de duty-free, precum și prin magazinele pentru servirea în exclusivitate a reprezentanților diplomatice și a personalului acestora;
- d) bunurile introduse în țară fără plata taxelor vamale, potrivit regimului vamal aplicabil persoanelor fizice;
- e) bunurile și serviciile din import provenite sau finanțate direct din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale, precum și de organizații nonprofit și de caritate, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;
- f) importul de aur al Băncii Naționale a României;
- g) reparațiile și transformările la nave și aeronave românești în străinătate;
- h) aeronavele civile și produsele prevăzute în nomenclatorul la Tariful vamal de import al României, provenite din țările semnatare ale Acordului privind comerțul cu aeronave civile;
- i) bunurile din import similare bunurilor din țară scutite de taxa pe valoarea adăugată conform art. 6 lit. A.i) 6 și i) 11;
- j) mașinile, utilajele și echipamentele destinate re tehnologizării activității Regiei Autonome "Monitorul Oficial", precum și materiile prime și materialele specifice acestora, pe bază de cerere aprobată de Ministerul Finanțelor;
- k) mijloacele de transport, mărfurile și alte bunuri provenite din străinătate, care se introduc direct în zonele libere conform art. 13 din Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere;
- l) bunurile din import destinate editării și tipăririi cupoanelor nominative de privatizare.

Subcapitolul V

Operațiuni impozabile prin opțiune

Articolul 7

Agenții economici, precum și unitățile economice din cadrul altor persoane juridice care efectuează operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată pot opta pentru plata acestei taxe, pentru întreaga activitate sau numai pentru o parte a acesteia. Aprobarea se da de către Ministerul Finanțelor prin organele sale fiscale și se referă la ansamblul normelor privind taxa pe valoarea adăugată, iar aplicarea se face începând cu luna următoare datei aprobării.

Subcapitolul VI

Plătitorii taxei pe valoarea adăugată

Articolul 8

Taxa pe valoarea adăugată se plătește de către persoanele fizice sau juridice care efectuează, de o manieră independentă, în mod obișnuit sau ocazional, una sau mai multe operațiuni impozabile prevăzute de prezenta ordonanță.

Pentru bunurile din import, taxa pe valoarea adăugată se plătește de către persoanele fizice sau juridice importatoare, direct sau prin intermediari.

Pentru bunurile din import închiriate, precum și pentru operațiunile de publicitate, consulting, studii și cercetare, cesiuni sau concesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț sau alte drepturi similare, efectuate de un prestator cu sediul sau cu domiciliul în străinătate și folosite de beneficiari cu sediul sau cu domiciliul în România, taxa se plătește de către beneficiari.

În situația în care persoana care realizează operațiuni impozabile nu are sediul sau domiciliul stabil în România, este obligată să desemneze un reprezentant fiscal domiciliat în România, care se angajează să îndeplinească obligațiile ce-i revin conform prevederilor prezentei ordonanțe.

Articolul 9

Agentul economic care înscrie taxa pe valoarea adăugată pe o factură sau pe un document legal aprobat este obligat să achite suma respectivă la bugetul de stat, chiar dacă operațiunea în cauză nu este impozabilă potrivit prezentei ordonanțe.

Capitolul 3

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Articolul 10

Obligația plății taxei pe valoarea adăugată ia naștere la data efectuării livrării de bunuri mobile, transferului proprietății bunurilor imobiliare și prestării serviciilor.

În cazul livrării parțiale sau executării parțiale de servicii, obligația de plată se determină corespunzător valorii bunurilor livrate sau a serviciilor prestate.

Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii cu plata în rate, precum și pentru cele care dau naștere la decontări sau încasări succesive, faptul generator intervine la expirarea perioadei pentru care se face decontarea sau, după caz, la data prevăzută pentru plata ratelor.

Articolul 11

Pentru operațiunile prevăzute mai jos, obligația plății taxei pe valoarea adăugată ia naștere la:

- a)** data înregistrării declarației vamale, în cazul importurilor de bunuri, sau la data recepției de către beneficiari, pentru serviciile din import;
- b)** data vânzării bunurilor către beneficiari, în cazul operațiunilor efectuate prin intermediari sau consignație;
- c)** data emiterii documentelor în care se consemnează preluarea unor bunuri achiziționate sau fabricate de agentul economic, în vederea folosirii, sub orice formă, sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit;
- d)** data documentelor prin care se confirmă prestarea de către agenții economici a unor servicii, cu titlu gratuit, pentru alte persoane fizice sau juridice;
- e)** data colectării monedelor din masina pentru mărfurile vândute prin mașini automate.

Articolul 12

Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată este dreptul organului fiscal de a pretinde plătitorului, la o anumită dată, plata taxei datorate bugetului de stat. Exigibilitatea ia naștere, de regula, în momentul efectuării livrării bunurilor mobile, transferului proprietății bunurilor imobiliare sau prestării serviciilor.

Prin derogare de la prevederile alineatului precedent, exigibilitatea poate fi anticipată sau ulterioară faptului generator, în condiții stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Pentru livrările de bunuri și prestări de servicii, care se efectuează continuu, precum și pentru cele la care se încasează, de regula, avansuri, exigibilitatea intervine la data stabilirii debitului clientului pe bază de factura sau alt document legal, pe bază de cerere aprobată de organele fiscale la care agenții economici sunt înregistrați ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată.

Antreprenorii de lucrări imobiliare pot să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrărilor, în condiții aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Capitolul 4 Baza de impozitare

Articolul 13

Baza de impozitare reprezintă contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată.

Baza de impozitare este determinată de:

- a)** prețurile negociate între vânzător și cumpărător, precum și alte cheltuieli datorate de cumpărător pentru livrările de bunuri și care nu au fost cuprinse în preț. Aceste prețuri cuprind și accizele stabilite potrivit normelor legale;
- b)** tarifele negociate pentru prestările de servicii;
- c)** suma rezultată din aplicarea cotei de comision sau suma convenită între parteneri, pentru operațiunile de intermediere;
- d)** prețurile de piață sau, în lipsa acestora, costurile bunurilor executate de agenții economici pentru folosință proprie ori predate sub diferite forme angajaților sau altor persoane;
- e)** valoarea în vama, determinată potrivit legii, la care se adaugă taxa vamală, alte taxe și accizele datorate pentru bunurile și serviciile din import;
- f)** prețurile de piață sau, în lipsa acestora, costurile aferente serviciilor prestate pentru folosință proprie de un agent economic sau cu titlu gratuit pentru alte persoane fizice sau juridice;
- g)** prețurile vânzării efectuate din depozitele vămii sau stabilite prin licitație.

Articolul 14

Nu se cuprind în baza de impozitare următoarele:

- a)** remizele și alte reduceri de preț acordate de către furnizor direct clientului, inclusiv cele date după facturarea bunurilor sau a serviciilor; bunurile acordate de către furnizori clienților în vederea stimulării vânzării, în condițiile prevăzute în contractele încheiate;

- b)** penalizările pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale;
- c)** dobinzile percepute pentru plățile cu întârziere, pentru vinzari cu plata în rate sau la termene de peste 90 de zile;
- d)** sumele achitate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia;
- e)** ambalajele care circulă între furnizorii de marfa și clienți, prin schimb, fără facturare;
- f)** sumele încasate de la bugetul de stat de către agenții economici înregistrați la organele fiscale ca plătitori de taxa pe valoarea adăugată și care sunt destinate finanțării investițiilor, acoperirii diferențelor de preț și de tarif, finanțării stocurilor de produse cu destinație specială.

Articolul 15

În cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, prețurile sau alte elemente cuprinse în facturi sau în documente similare, suma impozabilă va fi redusă corespunzător. În același mod se procedează și în situația în care cumpărătorii returnează ambalajele în care s-a expediat marfa.

Capitolul 5

Cotele de impozitare

Articolul 16

Taxa pe valoarea adăugată se calculează prin aplicarea cotei stabilite de prezenta ordonanță asupra bazei de impozitare determinate în condițiile art. 13.

Articolul 17

În România se aplică următoarele cote:

A. Cota de 18% pentru operațiunile privind livrările de bunuri, transferurile imobiliare și prestările de servicii, din țară și din import, cu excepția celor prevăzute la lit. B și C.

B. Cota redusă de 9% pentru:

- a)** carne de animale și păsări domestice, inclusiv organe și măruntaie, vândute în stare proaspătă, ca produse și conserve;
- b)** peste și produse din peste, inclusiv semiconserve și conserve, exclusiv icre;
- c)** lapte, lapte praf și produse lactate;
- d)** uleiuri și grăsimi comestibile;
- e)** medicamente de uz uman și veterinar, substanțe farmaceutice, plante medicinale, aparatura de tehnica medicală și alte bunuri destinate exclusiv utilizării în scopuri medicale, chirurgicale, dentare sau veterinare.

Aplicarea cotei reduse se va face începând cu data de 1 ianuarie 1995, data de la care se va modifica corespunzător Lista produselor și serviciilor scutite de plată taxei pe valoarea adăugată, conform anexei.

Cota redusă de 9% se aplică de agenții economici producători, importatori și de cei care comercializează produsele de mai sus, cu excepția agenților economici din rețeaua de alimentație publică și a celor care practica adaosul comercial de alimentație publică.

Începând cu data de 1 septembrie 1995 cota de 9% se aplică și pentru:

1. animale vii din speciile: bovine, porcine, ovine și caprine;
2. păsări vii din specii domestice;
3. lucrări agricole și de îmbunătățiri funciare;
4. îngrășăminte chimice și minerale, insecticide, fungicide și erbicide;
5. legume și fructe proaspete.*)

Notă *) În cazul acestor produse, cota de 9% se aplică începând cu data de 21 noiembrie 1995, conform prevederilor [Legii nr. 100/1995](#).

C. Cota zero pentru:

- a)** exportul de bunuri și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, efectuate de agenții economici cu sediul în România;
- b)** prestările de servicii efectuate de agenții economici cu sediul în România, contractate cu beneficiari din străinătate;
- c)** transportul internațional de persoane în și din străinătate, efectuat de agenții economici autorizați cu sediul în România;
- d)** bunurile și serviciile în favoarea directă a misiunilor diplomatice, a oficiilor consulare și a reprezentanțelor internaționale interguvernamentale acreditate în România, precum și a personalului acestora, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor pe bază de reciprocitate;
- e)** bunurile cumpărate din expozițiile organizate în România, precum și din rețeaua comercială, expediate sau transportate în străinătate de către cumpărătorul care nu are domiciliul sau sediul în România, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;

f) bunurile și serviciile destinate realizării unor obiective pe teritoriul României cu finanțare directă asigurată din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale, precum și de organizații nonprofit și de caritate, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;

g) materialele, accesoriile și alte bunuri care sunt introduse din teritoriul vamal al României în zonele libere cu îndeplinirea formalităților de export.

Capitolul 6

Regimul deducerilor

Articolul 18

Plătitorii de taxa pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei aferente bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării de:

a) operațiuni supuse taxei pe valoarea adăugată conform art. 17 din prezenta ordonanță;

b) bunuri și servicii scutite de taxa pentru care, prin lege, se prevede în mod expres exercitarea dreptului de deducere;

c) acțiuni de sponsorizare, reclama și publicitate, precum și pentru alte acțiuni prevăzute în legi, cu respectarea plafoanelor și destinațiilor prevăzute în acestea.

Taxa de valoarea adăugată datorată bugetului de stat se stabilește ca diferență între valoarea taxei facturate pentru bunurile livrate și serviciile prestate și a taxei aferente intrărilor, dedusă potrivit prevederilor de mai sus.

Diferența de taxa în plus sau în minus se regularizează, în condițiile prezentei ordonanței, pe bază de deconturi ale plătitorilor.

Articolul 19

Pentru efectuarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, agenții economici sunt obligați:

a) să justifice, prin documente legal întocmite, cuantumul taxei;

b) să justifice ca bunurile în cauză sunt destinate pentru nevoile firmei și sunt proprietatea acesteia.

Dreptul de deducere privește numai taxa ce este înscrisă într-o factura sau în alt document legal care se referă la bunuri sau servicii destinate pentru realizarea operațiunilor prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță.

Articolul 20

Agenții economici care folosesc, pentru nevoile firmei, bunuri și servicii achiziționate, au dreptul să deducă integral taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, numai dacă sunt destinate realizării operațiunilor prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță.

În situația în care realizează atât operațiuni prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță, cât și alte operațiuni scutite de plată taxei pe valoarea adăugată, dreptul de deducere se determină în raport cu participarea bunurilor sau serviciilor respective la realizarea operațiunilor prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță.

Articolul 21

Dreptul de deducere se exercită pe două cai:

a) prin reținerea din suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată, pentru livrările de bunuri sau serviciile prestate, a taxei aferente intrărilor;

b) prin rambursarea de către organul fiscal a sumei reprezentând diferența dintre taxa aferentă intrărilor și taxa facturată de agentul economic pentru livrările de bunuri sau serviciile prestate.

Articolul 22

Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii, deducerea prevăzută la art. 21 lit. a) se face lunar.

Articolul 23

Rambursarea diferenței de taxa, prevăzută la art. 21 lit. b), se efectuează la cerere, pe baza documentației stabilite de Ministerul Finanțelor și a verificărilor efectuate de către organele fiscale teritoriale, la termenele stabilite prin hotărâre a Guvernului, diferențiate în funcție de natura operațiunilor și de suma minimă de rambursat.

Articolul 24

Prin hotărâre a Guvernului se pot stabili cazurile și condițiile în care, pentru anumite rambursări ale taxei pe valoarea adăugată, Ministerul Finanțelor poate cere garanții personale sau solidare pentru eventualele sume incorect rambursate.

Capitolul 7

Obligațiile plătitorilor

Articolul 25

Plătitorii de taxa pe valoarea adăugată au următoarele obligații:

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale:

a) să depună sub semnatura persoanelor autorizate, la organul fiscal competent, o declarație de înregistrare conform modelului aprobat de Ministerul Finanțelor, în termen de 15 zile de la data începerii activității sau a modificării condițiilor de exercitare a acesteia.

Agenții economici care devin plătitori de taxa pe valoarea adăugată, ca urmare a depășirii plafonului de venit prevăzut la art. 6 din prezenta ordonanță, depun declarația de înregistrare până la data de 15 a lunii următoare celei în care au realizat depășirea;

b) să solicite organului fiscal scoaterea din evidenta ca plătitor de taxa, în caz de încetare a activității, în termen de 15 zile de la data actului legal în care se consemnează situația respectivă.

B. Cu privire la întocmirea documentelor:

a) să consemneze livrările de bunuri și prestările de servicii în facturi sau în documente legal aprobate și să completeze toate datele prevăzute de acestea. Pentru livrări sau prestări cu valoarea taxei pe valoarea adăugată mai mare de 2 milioane lei, la documentele de mai sus se anexează și copia de pe certificatul de înregistrare ca plătitor de taxa pe valoarea adăugată.

Taxa pe valoarea adăugată înscrisă pe o factura sau pe un document legal aprobat este datorată bugetului de stat chiar dacă operațiunea în cauza nu este impozabilă sau dacă emitentul nu este înregistrat ca plătitor de taxa pe valoarea adăugată;

b) agenții economici plătitori de taxa pe valoarea adăugată sunt obligați să solicite de la furnizori sau prestatori facturi sau documente legal aprobate pentru toate bunurile și serviciile achiziționate și să verifice întocmirea corectă a acestora, iar pentru facturile cu o valoare a taxei pe valoarea adăugată mai mare de 2 milioane lei să solicite copia de pe certificatul de înregistrare ca plătitor de taxa pe valoarea adăugată a furnizorului sau prestatorului;

c) agenții economici plătitori de taxa pe valoarea adăugată sunt scutiți de obligația emiterii facturii sau, după caz, a chitanței fiscale, în cazul următoarelor operațiuni:

c) 1. transport cu taximetre, precum și transport de persoane pe bază de bilete de călătorie și abonamente;

c) 2. vânzări de bunuri și prestări de servicii pentru populație pe bază de documente fără nominalizări privind cumpărătorul;

c) 3. vânzări de bunuri și prestări de servicii consemnate în documentele specifice aprobate prin hotărâre a Guvernului;

d) importatorii sunt obligați să întocmească declarația vamală de import și să determine, potrivit legii, valoarea în vama, taxele vamale, alte taxe și accizele datorate de aceștia și, pe baza acestora, să calculeze taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat.

C. Cu privire la evidenta operațiunilor:

a) să țină în mod regulat evidența contabilă potrivit legii, care să le permită să determine baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată facturată pentru livrările și serviciile efectuate, precum și cea deductibilă aferentă intrărilor.

Documentele justificative și modul de reflectare în evidenta a operațiunilor prevăzute la alineatul precedent se vor stabili de Ministerul Finanțelor;

b) să întocmească și să depună lunar, la organul fiscal, până la data de 25 a lunii următoare, decontul de taxa pe valoarea adăugată, potrivit modelului stabilit de Ministerul Finanțelor.

Ministerul Finanțelor poate stabili și alte termene de depunere a decontului în funcție de volumul taxei pe valoarea adăugată de plată și de alte situații specifice ale plătitorilor;

c) să furnizeze organelor fiscale toate justificările necesare stabilirii operațiunilor impozabile executate atât la sediul principal, cât și la sucursale sau agenții;

d) să furnizeze organelor fiscale, la cererea acestora, până la data de 15 august a fiecărui an, informațiile referitoare la operațiunile impozabile prevăzute pentru anul următor.

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată:

a) să achite taxa datorată, potrivit decontului întocmit lunar, până la data de 25 a lunii următoare, prin virament, cec sau numerar, la organul fiscal competent sau la băncile comerciale, după caz;

b) să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor din import la organul vamal, conform regimului în vigoare privind plata taxelor vamale.

Ministerul Finanțelor poate aproba ca taxa pe valoarea adăugată aferentă importurilor de mașini și utilaje tehnologice destinate investițiilor productive, precum și materiilor prime și materialelor destinate producției, să fie inclusă în decontul lunar și supusă aceluiași reglementări ca și taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor livrate și serviciilor prestate. Aprobarea se da anual la cererea importatorilor.

Ministerul Finanțelor va stabili prin norme metodologice condițiile în care taxa pe valoarea adăugată pentru aceste categorii de bunuri poate fi inclusă în decontul lunar;

c) în caz de încetare a activității, sa achite taxa datorată bugetului de stat, concomitent cu cererea înaintată organului fiscal pentru scoaterea din evidenta ca plătitor de taxa pe valoarea adăugată.

Capitolul 8

Dispoziții finale

Articolul 26

Formularele pentru facturi, borderourile zilnice de vânzare, încasare și alte documente necesare aplicării prevederilor prezentei ordonanțe se stabilesc de Ministerul Finanțelor și sunt obligatorii pentru plătitorii de taxa pe valoarea adăugată.

Articolul 27

Agenții economici care realizează operațiuni impozabile au obligația asigurării condițiilor necesare pentru emiterea documentelor, prelucrarea informațiilor și conducerea evidentelor prevăzute de reglementările în domeniul taxei pe valoarea adăugată, iar cei care au obiect de activitate comerțul cu amănuntul, activități hoteliere, prestări de servicii către populație și alte activități de asemenea natura au și obligația instalării aparatelor de marcat care să corespundă cerințelor pentru aplicarea taxei pe valoarea adăugată.

Articolul 28

Corectarea taxei facturate în mod eronat de către un agent economic se va efectua prin emiterea unei noi facturi, în roșu, pentru sumele ce urmează a fi scăzute, și în negru, pentru cele de adăugat.

Articolul 29

Termenul de prescripție a drepturilor bugetului de stat sau ale plătitorilor, rezultate din prezenta ordonanță, este de 5 ani de la data prevăzută pentru exercitarea acestora.

Articolul 30

Impozitul pe circulația mărfurilor cuprins în valoarea materiilor prime și a materialelor aflate în stoc sau încorporate în producția neterminată sau în produsele finite existente în unități la data aplicării prezentei ordonanțe nu este deductibilă din taxa pe valoarea adăugată datorată după intrarea în vigoare a acesteia.

Se exceptează de la prevederile alineatului precedent produsele exportate, pentru care se va restitui impozitul pe circulația mărfurilor, potrivit autorizării și metodologiei în vigoare până la data aplicării prezentei ordonanțe.

Articolul 31

Pentru livrările de bunuri sau prestările de servicii facturate după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, se aplică taxa pe valoarea adăugată, indiferent de data încheierii contractelor, a executării produselor sau a prestării serviciilor.

Articolul 32

Organele fiscale au dreptul să efectueze verificări și investigații la plătitorii taxei pe valoarea adăugată privind respectarea acestei ordonanțe, inclusiv asupra înregistrărilor contabile. În acest scop, au dreptul să ceară plătitorilor să prezinte evidentele și documentele aferente sau orice alte elemente ce pot avea legătură cu verificarea.

În situația în care, în urma verificării efectuate, rezultă erori sau abateri de la normele legale, organele fiscale au obligația de a stabili cuantumul taxei pe valoarea adăugată deductibilă și facturată și de a proceda la urmărirea diferenței de plată sau la restituirea sumelor încasate în plus, după caz.

În cazul în care facturile, evidentele contabile sau datele necesare pentru calcularea bazei de impozitare lipsesc sau sunt incomplete, în ce privește cantitățile, prețurile și tarifele practicate pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii ori taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, organele fiscale vor proceda la reimpozitare prin estimare.

Articolul 33

Diferențele în minus constatate la verificarea taxei pe valoarea adăugată se plătesc în termen de 7 zile de la data încheierii actului de control împreună cu majorările de întârziere aferente, iar cele în plus se restituie în același termen sau se compensează cu plățile ulterioare, la cererea agentului economic plătitor.

Articolul 34

Pentru neplata integrală sau a unei diferențe din taxa pe valoarea adăugată în termenul stabilit, cota majorării de întârziere aplicată este cea prevăzută în legislația referitoare la calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

Calculul majorărilor de întârziere se face din ziua lucrătoare imediat următoare expirării termenului legal de plată și până în ziua plății inclusiv.

În cazuri justificate, Ministerul Finanțelor poate aproba eșalonarea, amânarea, reducerea sau scutirea de plată a majorărilor de întârziere.

Articolul 35

Actele emise de organele de specialitate ale Ministerului Finanțelor pentru constatarea obligațiilor de plată privind taxa pe valoarea adăugată constituie titluri executorii.

Băncile vor pune în aplicare aceste titluri fără acceptul plătitorilor.

Articolul 36

Nerespectarea prevederilor art. 25 din prezenta ordonanță referitoare la obligațiile plătitorilor de taxa pe valoarea adăugată se sancționează conform [Legii nr. 87/1994](#) pentru combaterea evaziunii fiscale.

Articolul 37

Contestațiile privind stabilirea taxei pe valoarea adăugată, a majorărilor de întârziere și a amenzilor se depun în termen de 30 de zile de la data înștiințării agentului economic și se rezolvă de către direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat județeană sau a municipiului București, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrare. Împotriva deciziei date se poate face plîngere în termen de 40 de zile la Ministerul Finanțelor, care este obligat să se pronunțe printr-o decizie motivată, în termen de 60 de zile de la înregistrare.

Decizia Ministerului Finanțelor poate fi contestată la curtea de apel în a carei raza teritorială agentul economic își are sediul.

Împotriva curții de apel se poate face recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 15 zile de la comunicare.

Articolul 38

Contestațiile cu privire la stabilirea taxei pe valoarea adăugată sunt supuse unei taxe de timbru de 2% din suma contestată. Taxa de timbru nu poate fi mai mică de 10.000 lei.

Plîngerile se timbrează cu jumătate din taxa plătită la contestații.

În vederea calculării taxei de timbru agenții economici sunt obligați să specifice în scris cuantumul sumei contestate. În situația admiterii integrale sau parțiale a contestației sau plîngerii, taxa de timbru se restituie proporțional cu reducerea sumei contestate.

Articolul 39

Ministerul Finanțelor și celelalte ministere vor asigura luarea măsurilor necesare privind aplicarea taxei pe valoarea adăugată.

Articolul 40

Normele de aplicare a dispozițiilor din prezenta ordonanță se aproba prin hotărârea a Guvernului.

Articolul 41

Prevederile prezentei ordonanțe se aplică începând cu data de 1 iulie 1993*).

Pe data aplicării prezentei ordonanțe se abroga [Hotărârea Guvernului nr. 7 din 10 ianuarie 1991](#) privind unele măsuri financiar pentru stimularea suplimentară a exportului, precum și prevederile privind impozitul pe circulația mărfurilor din [Hotărârea Guvernului nr. 779 din 15 noiembrie 1991](#) privind impozitul pe circulația mărfurilor și accizele.

Notă *) A se vedea și datele de intrare în vigoare a actelor normative modificatoare.

Anexa 1

LISTA

produselor și serviciilor scutite de plată taxei pe valoarea adăugată

1. Pîine, grîu și orz.
2. Combustibil pentru consum casnic: lemne de foc, cărbuni, combustibil tip M, tip P și lichid ușor pentru calorifer, gaz petrolier lichefiat și gaze naturale.
3. Energie electrică pentru consum casnic.
4. Energie termică pentru consum casnic.
5. Prestările de servicii de salubritate, deratizare, dezinsecție, apa și canalizare.
6. Proteze și produse ortopedice.
7. Transportul în comun urban de călători, inclusiv cel care parcurge și o distanță în afara urbanului, dacă se practica tarife stabilite în condițiile transportului urban de călători, precum și transportul fluvial al localnicilor în Delta și pe relațiile Orșova-Moldova Nouă, Brăila-Hîrșova, Galați-Grindu.

NOTĂ:

Agenții economici care produc și comercializează pîine, grîu și orz vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor aprovizionate, destinate realizării acestor produse.

Produsele și serviciile prevăzute la pct. 2-5 sunt scutite de plată taxei pe valoarea adăugată la agenții economici din rețeaua de desfacere, de distribuire și de prestare către populație, la așezămintele de creștere și ocrotire a copiilor, la căminele de batrini și de pensionari, iar aceștia își vor exercita, pentru aceste livrări și prestări de servicii, dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă cumpărărilor de bunuri și prestărilor de servicii destinate operațiunilor menționate mai sus.